

Ανάλυση της Μύησης σε Α' Συμβολικό Βαθμό

Η μύηση προέρχεται ετυμολογικά από το ρήμα μυώ που σημαίνει την κατάκτηση μιας καινούριας γνώσης, μιας αποκάλυψης που παίρνει ο άνθρωπος στη ζωή του και ανταποκρίνεται σύμφωνα με την εξέλιξη της δικής του ψυχής.

Κατά τον Μιρσέα Ελιάντ η μύηση, από μια κατάσταση αναγέννησης είναι και μια πράξη μάθησης, όπου ο άνθρωπος συνειδητοποιεί την ουσία των ηθικών και κοινωνικών νόμων.

Σε όλες τις παραδοσιακές κοινωνίες, από τους αρχαίους πολιτισμούς της Ανατολής μέχρι και τους προ-Κολομβιανούς της Αμερικής, από την Αφρική, την Αίγυπτο μέχρι και την Ευρώπη, ανακαλύπτουμε τελετές μύησης.

Η τελετουργική πράξη είναι ένα στοιχείο κατεξοχήν ανθρώπινο και έμφυτο στην ανθρώπινη φύση. Ο σημερινός άνθρωπος συνδέει τη λέξη «τελετή» με κάτι επικίνδυνο και σκοτεινό και αυτό συμβαίνει υποσυνείδητα λόγω ίσως της κοινωνικής παρερμηνείας του όρου, παρόλο που αυτός ο όρος χρησιμοποιείται για ουδέτερα φορτισμένες καταστάσεις, όπως π.χ. τελετή εύρεσης σταυρού, τελετή ορκωμοσίας, τελετής απονομής, τελετή γάμου κ.ά.

Τελετή είναι κάθε πράξη που γίνεται με συνείδηση και σκοπιμότητα και προέρχεται από το ρήμα τελώ-διεξάγω.

Ο όρος «μύηση» αναφέρεται στην αποκάλυψη της γνώσης απόρρητων πραγμάτων σε ένα άτομο, καθώς και στη συμμετοχή του σε μυστηριακές τελετές. Η μύηση γίνεται μέσω των μυστικών τελετών, όρος που περικλείει το σύνολο των τελετουργιών που βιώνει ένα άτομο προκειμένου να γίνει δεκτό σε μία νέα κοινωνική ομάδα, η οποία ορίζεται από το γεγονός ότι τα μέλη της μοιράζονται μια κοινή γνώση.

Τι όμως είναι αυτό που μας οδήγησε όλους να κρούσουμε τη θύρα του Τεκτονισμού και να Μυηθούμε σε αυτόν. Κατά κύριο λόγο είναι μία εσωτερική παρόρμηση, μια εσωτερική ανάγκη, που πηγάζει από την επιθυμία μας να γνωρίσουμε τις μεγάλες αλήθειες της Φύσης, τον λόγο της ύπαρξής μας και του σκοπού της ζωής μας.

Ενδόμυχα πιστεύαμε στην αξία του πνεύματος και της ψυχής και ψάχναμε να βρούμε τη σχέση τους προς το καθολικό πνεύμα του απείρου. Χωρίς οι περισσότεροι να γνωρίζουμε τον τρόπο αναζητούσαμε το υπόβαθρο που θα μας βοηθούσε, ώστε βήμα-βήμα, αλλά συγκροτημένα θα μας έβγαζε στα βαθύτερα μυστήρια της ζωής, δηλαδή στο «από πού ερχόμαστε, ποιοι είμαστε και πού πάμε».

Ο Τεκτονισμός στην Κοσμοθεωρία του περιλαμβάνει την ύπαρξη μιας Ανώτατης Αρχής που την ονομάζει Μεγάλο Αρχιτέκτονα του Σύμπαντος (ΜΑΤΣ) και την αθανασία της Ψυχής, γι' αυτό και δίνει σημασία στον Άνθρωπο και το δοξασμό του πνεύματος.

Η κοσμοθεωρία αυτή είναι φανερά διατυπωμένη στο Σκοτεινό Θάλαμο, στο διάκοσμο της Στοάς, στα Σύμβολα, στις Αλληγορίες, στα Τελετουργικά και στα Τυπικά του.

Ο Σκοτεινός Θάλαμος, ή Θάλαμος των Σκέψεων, ή Διασκεπτήριο, και τα σύμβολά του εκφράζουν τις εσωτερικές «εν δυνάμει» κοσμικές μας ουσίες.

Το αναμμένο κερί συμβολίζει το Αιώνιο Φως, το οποίο σε μια δεδομένη στιγμή έδωσε το σύνθημα να εκδηλωθούν οι ουσίες της Φύσης και οι Νόμοι αυτής. Το κερί φωτίζει το σκοτάδι της ψυχής, αλλά στην έλλειψη του αέρα αρχίζει να τρεμοπαίζει μέχρι που σβήνει. Μια από τις

βασικές αρχές του Τεκτονισμού είναι η ελευθερία του ατόμου, ο αέρας που προσφέρει το αίσθημα της ελευθερίας και κρατάει την φλόγα στην ψυχή του τέκτονα άσβεστη.

Το αμμόμετρο ή κλεψύδρα συμβολίζει τον Χρόνο και τον Νόμο της Κινήσεως, ο οποίος δημιουργεί ή εξατομικεύει τη μορφή έμβλημα του χρόνου και της κινήσεως. Συμβολίζει το πέρασμα του χρόνου και την θνησιμότητα. Μέσα της κρύβεται η υπόσχεση της ζωής, μπορεί να τελειώνει η άμμος, αλλά με μια αναστροφή της αρχίζει να κυλάει ξανά.

Ένα άλλο σύμβολο της θνητότητας, αλλά επίσης σύμβολο δύναμης, είναι το Κρανίο. Στο συμβολισμό του κρανίου υπάρχουν αναφορές από την αλχημιστική θεωρία, της μετατροπής του ακατέργαστου υλικού σε χρυσό μέσω της διαδικασίας της αποσύνθεσης. Έτσι κι εδώ πρέπει το βέβηλο να μεταλλαχθεί μέσα από την συμβολική ταφή του στον θάλαμο και μέσω της μύσεως να μεταμορφωθεί σε έναν νέο άνθρωπο. Στην Αλχημεία αυτό αποτελεί το Μεγάλο Έργο, δηλαδή την συνειδητή προσπάθεια επίτευξης της φιλοσοφικής λίθου και της θείας συνειδητότητας

Ο Αλέκτωρ είναι το σύμβολο της γονιμότητας. Το ενεργητικό στοιχείο της Φύσης, που συνθέτει και αποσυνθέτει τις μορφές για να τις ξανασυνθέσει. Κατά μία άλλη ερμηνεία, συμβολίζει την έλευση της αυγής μετά το σκοτάδι της άγνοιας και του φόβου. Επίσης αποτελεί και τον αιώνιο που προμηνύει την πνευματική δοκιμασία.

Την παρουσία τους στον Σκοτεινό Θάλαμο κάνουν τρία στοιχεία, το Θείο, ο Υδράργυρος και το Άλας, τα οποία σύμφωνα με την Αλχημεία αποτελούν τις βασικές ύλες για το Μεγάλο Έργο. Όταν υπάρχει ισορροπία ανάμεσα στα στοιχεία τότε υπάρχει αρμονία στην ζωή μας και στον κόσμο. Το Θείο είναι ένα αλχημικό στοιχείο αντιπροσωπεύει τον Ήλιο, την ψυχή και το αρσενικό στοιχείο που μοιράζεται τις ιδιότητες του, είναι δηλαδή θερμό και στεγνό. Σε αντίθεση με τον Υδράργυρο που συμβολίζει την Σελήνη, το θηλυκό στοιχείο με τις αντίστοιχες ιδιότητες του, είναι ψυχρό και υγρό. Όταν αυτά τα δύο συνδυαστούν ή αλλιώς «παντρευτούν», γίνονται οι «γονείς» όλων των μετάλλων. Ο Υδράργυρος θεωρείται το πιο πολύπλοκο και μυστηριώδες αλχημιστικό στοιχείο. Είναι το μόνο μέταλλο που απαντάται σε υγρή μορφή και αποτελεί ισχυρό δηλητήριο για τον οργανισμό και ιδιαίτερα για τον εγκέφαλο. Λόγω αυτών των ιδιοτήτων του, δόθηκε στον Υδράργυρο ο συμβολικός όρος «το νερό της ζωής», αλλά είναι ταυτόχρονα και η «αόρατη, μυστική φωτιά» με σκοτεινή προέλευση. Το στοιχείο που ολοκληρώνει την τριαδικότητα των αλχημιστικών υλών στο Μεγάλο Έργο είναι το Άλας. Όπως ο Υδράργυρος είναι το υγρό στοιχείο, το Θείο το πύρινο στοιχείο, το Άλας αποτελεί το σχηματικό-στέρεο στοιχείο, που διαθέτει κρυσταλλική μορφή και ενέργεια. Το Άλας είναι ένα γήινο στοιχείο και απαραίτητο για την φυσική ζωή. Σύμφωνα με την αλχημιστική παράδοση, το αλάτι στην αρχική του μορφή είναι «πικρό». Εδώ συμβολίζει την γνώση και την σοφία.

Το Ύδωρ σύμβολο της αρχής της κάθαρσης, από το οποίο προέρχεται το Άλας και το Θείο, ουσίες που σταθεροποιούν και τελειώνουν τη μορφή. Το Ύδωρ συμβολίζει την διαίσθηση, το υποσυνείδητο καθώς και τις δημιουργικές δυνάμεις της μήτρας. Άλλωστε το αλχημιστικό σύμβολο για το νερό είναι ένα ανεστραμμένο τρίγωνο, το αρχαίο σύμβολο της θηλυκότητας

Το Ύδωρ συνδέεται και με ένα άλλο αντικείμενο του Διασκεπτηρίου, τον Άρτο. Το κομμάτι άρτου μαζί με το νερό είναι σύμβολα απλότητας, δείχνοντας στον δόκιμο το πώς θα πρέπει να διάγει τον βίο του μετά την είσοδο του στον Τεκτονισμό. Στα αρχαία Μυστήρια χρησιμοποιούσαν σχεδόν πάντα το έμβλημα του Άρτου. Επιπροσθέτως, ο άρτος συμβολίζει την μεταμόρφωση του ακατέργαστου υλικού σε κατεργασμένο, δύο και μόνο συστατικά αρκούν για να δώσουν μορφή και γεύση στον άρτο, το αλεσμένο σιτάρι και το νερό.

Όλα αυτά τα σύμβολα είναι ο προάγγελος του νοήματος που κρύβεται στην επιγραφή V.I.T.R.I.O.L. Το ακρωνύμιο της λατινικής έκφρασης με αλχημιστικό χαρακτήρα μεταφράζεται ως εξής: «να Επισκεφθείς το Εσωτερικό της Γης, αφού την Αποκαθάρεις, θα Ανακαλύψεις την Κρυμμένη Λίθο». Είναι μια πρόσκληση-πρόκληση να κατεβούμε στο εσωτερικό της Γης, στον

κάτω κόσμο ή αλλιώς στο υποσυνείδητο. Η Γη συμβολίζει τον άνθρωπο, ο οποίος πρέπει να ανακαλύψει τον εσωτερικό του κόσμο, το ποιος είναι, το τι κάνει, τα κίνητρα του και να αντιμετωπίσει τους προσωπικούς του δαίμονες και φόβους για να βρει τον δρόμο της πνευματικής και ψυχικής αναγέννησης.

Τα ρητά τα οποία πλαισιώνουν τα παραπάνω σύμβολα σκοπό έχουν να μας τονίσουν την προσπάθειά μας για την επίτευξη της αυτογνωσίας, αλλά και της ανάπτυξης αναγκαίων διαθέσεων, όπως η ειλικρίνεια, το θάρρος και η καρτεριά, για να αποφύγουμε το ελάττωμα.

Η κοινωνική διαθήκη την οποία υπογράψαμε αποτελεί την εσωτερική μας διάθεση για μύηση σε ανώτερες βαθμίδες εξέλιξης. Είναι η γνησιότητα με την οποία σφραγίζουμε την ποιότητα των συναισθημάτων και των ηθικών αρχών μας.

Η αφαίρεση των μετάλλων του υποψηφίου από τον Δοκιμαστή, συμβολίζει την γύμνωσή του από τα πάθη και τις πνευματικά ψευδείς γνώσεις του, που μπορεί να παρεμποδίσουν την μύησή του. Με αυτό τον τρόπο εδραιώνει αυτό που ο υποψήφιος δήλωσε και τον καθιστά «ελεύθερο και χρηστοήθη».

Προς της Θύρας του Ναού ο Δοκιμαστής που τον οδηγεί τρυφερά αλλά σταθερά το υποχρεώνει να κρούσει άτακτα, μία φορά. Εισέρχεται σκυμμένος, σχεδόν έρποντας. Θα μπορούσαμε να πούμε ότι όπως το βρέφος βιώνει την πρώτη του δοκιμασία, όταν κυλά από την ασφάλεια της μήτρας και των αμνιακών υγρών σε ένα περιβάλλον άγνωστο, έτσι και ο υποψήφιος κυλά και βρίσκεται ανάμεσα στα πόδια της Μάνας Φύσης... μεταξύ των δύο Στηλών.

Το ξίφος του Δοκιμαστή που μέσα στον Ναό εκπροσωπεί τον Νόμο της Δικαιοσύνης, τον σταματά για να του τονίσει ότι η Φύση είναι σκληρή, αλλά Δίκαιη. Έτσι, όποιος φανεί επίορκος, οι τύψεις της συνειδήσεως θα επιφέρουν την Ισορροπία.

Ορκίζεται να τηρήσει Σιγή επί των πεπραγμένων και στη συνέχεια να δώσει τον Όρκο του Κυπέλου των Σπονδών. Υπόσχεται να τηρήσει τα Καθήκοντα του Τέκτονος μέσω του Χοηφόρου Κυπέλλου. Χοή είναι η σπονδή με νερό, σύμβολο θείας πνευματικής και εξαγνιστικής δωρεάς. Η Επίσημη διαβεβαίωση έρχεται να επισφραγίσει την επίσημη συμφωνία μεταξύ του μουσμένου, των μελών και του τεκτονικού συστήματος.

Στη συνέχεια ξεκινούν οι Δοκιμασίες. Η επαφή με τη μάνα Γη. Η υπενθύμιση ότι από εκεί προήλθαμε και εκεί θα καταλήξουμε. Η πρώτη περιοδεία είναι δύσκολη και επίπονη. Ακολουθεί ο εξαγνισμός δια του αέρος. Ο αέρας που διώχνει τα πάθη, τις προκαταλήψεις, τις αδυναμίες, τα ελαττώματα. Η δεύτερη περιοδεία είναι με λιγότερους θορύβους και λιγότερο επίπονη. Το ύδωρ εξαγνίζει, φορτίζει θετικά, με σκέψεις και αξίες που δίνουν τη σωστή κατεύθυνση στον τρόπο του σκέπτεσθαι και του ενεργείν. Η δοκιμασία του Πυρός είναι η τελευταία και όχι τυχαία τελείται στον βωμό της Εργασίας. Το πυρ δεν έχει την έννοια της φωτιάς όπως τη βλέπουμε, αλλά συμβολίζει μια ανώτερη κατάσταση για τους μύστες. Ο Καισάριος έλεγε: "πράγματι, τίποτε δεν ομοιάζει προς εν έμψυχον ον, όσον το πυρ. Κινείται και τρέφεται αφ' εαυτού. Όπως δε η ψυχή μας, κάνει όλα τα πράγματα να ακτινοβολούν εις το φως δια της φλογός του. Όταν δε, το κάμνουν να σβεσθή, εμφανίζεται να κέκτηται ισχύν ουχί άμοιρον ζωτικότητος: βοά, ομιλεί και αμύνεται εαυτού, όπως ακριβώς εν έμψυχον ον το οποίον βιαίως θνήσκει και φονεύεται".

Καλείται στη συνέχεια, συμβολικά, να αποδείξει δείχνοντας εμπιστοσύνη στο χέρι που τον καθοδηγεί, να κάνει την πρώτη του θυσία, να χύσει το αίμα του που όπως στη συνέχεια διδάσκεται οφείλει να το κάνει μόνο για σκοπό ιερό.

Το επόμενο του βήμα είναι να αποδείξει έμπρακτα ότι πλέον θα δηλώνει ενεργά την παρουσία του στην Κοινωνία, εκτός των άλλων εκπληρώνοντας το δεύτερο καθήκον του Τέκτονος, δια της Αγαθοεργίας.

Και έρχεται η στιγμή που αφού διδαχθούν τον Μυστηριώδη Βηματισμό από τον Α' Επόπτη, ανέρχονται εις την Ανατολήν. Εκεί, κάτω από το ξίφος της Δικαιοσύνης του Δοκιμαστού, της Ράβδου του Τελετάρχου και την Ρομφαία του Σεβασμίου, ενός πανίσχυρου τριγώνου, ο νεομήτορας διαβεβαιώνει ότι θα φτάσει μέχρι το τέλος και απαγγέλει τον όρκο.

Με όλες τις παραπάνω προϋποθέσεις του δίνονται κάποιες ακτίνες φωτός, του υπενθυμίζουν όμως ότι σε περίπτωση επιορκίας τα πυροφόρα αυτά ξίφη γίνονται άσπονδοι εχθροί.

Αφού λοιπόν ο Νεόφυτος ολοκληρώσει τις δοκιμασίες και δώσει τους όρκους του έρχεται η στιγμή της ανταμοιβής. Η ανταμοιβή του είναι το Φως που ζητά γιαυτόν ο Α' Επ.΄. Η ανταμοιβή του επίσης είναι τα γεμάτα αγάπη βλέμματα των Αδελφών που εκείνη τη στιγμή και αυτοί δίνουν σιωπηρό όρκο να τον συντρέξουν σε οποιαδήποτε στιγμή ανάγκης.

Μετά την ανταμοιβή και χωρίς να γνωρίζει ότι τίποτα δεν τελείωσε, έρχεται η μέγιστη δοκιμασία. Είναι η στιγμή που ο νέος Τέκτων καλείται να αντιμετωπίσει την Συνείδησή του. Αντικρίζει τον εαυτό του που εκείνη της στιγμή μαθαίνει ότι ίσως είναι ο μεγαλύτερος εχθρός του, εάν δεν παλέψει με τις προκαταλήψεις και τα πάθη του. Μακάριοι όσοι γνωρίζουν τον εαυτό τους! Και τρεις φορές μακάριοι όσοι αναζητούν να τον γνωρίσουν δια της Μέσης Οδού, του μέτρου και της αρμονίας!

Ακολουθεί το καλωσόρισμα του Σεβασμίου εκ μέρους των Αδελφών της Στοάς. Ενδύεται με το περιζώμα Εργασίας και τα λευκά χειρόκτια που συμβολίζουν τις αγνές πράξεις που πρέπει να χαρακτηρίζουν στο εξής την πορεία του στη ζωή.

Μία μύηση δεν είναι απλά μια διανοητική εκπαίδευση, αλλά ένας δρόμος εσωτερικής ανανέωσης που προσφέρει συνάμα, μια σφαιρική άποψη του κόσμου.

Κάθε Μύηση σημαίνει το συμβολικό θάνατο της παλιάς προσωπικότητας και τη γέννηση μιας καινούργιας και περισσότερο αρμονικής προσωπικότητας.

Σύμφωνα με πολλούς ερευνητές, τα σημαντικότερο στοιχείο οποιασδήποτε Μύησης είναι το ενδιάμεσο διάστημα, οι στιγμές που ο υποψήφιος βρίσκεται μεταξύ του «παλιού» του εαυτού και της νέας ιδιότητας που θα του απονεμηθεί.

Αυτή η διαδικασία συχνά παρομοιάζεται με συμβολικό θάνατο τον οποίο ακολουθεί μια συμβολική αναγέννηση: μια στιγμή που ο υποψήφιος αλλάζει οριστικά και οντολογικά κάπου στο βάθος της συνείδησής του.

Η νέα του ιδιότητα θα του επιτρέψει να βλέπει με άλλη οπτική τη ζωή σε όλα της τα επίπεδα, αλλά και τον θάνατο, μέσα από το πρίσμα της όποιας διδασκαλίας και συμβολισμού περιέχει η εν λόγω μύηση. Κάπως έτσι, αρκετοί ερευνητές αλλά και μνημένοι φτάνουν στη φαινομενικά απλή κατάληξη ότι το Μεγάλο Μυστικό όλων των μύησεων «είναι ένας διαφορετικός τρόπος να βλέπεις».

Το δε γνώρισμα ενός πραγματικού μύστη, συμπληρώνει ο Joseph Campbell, είναι να έχει κατακτήσει τη διαφορετική αυτή οπτική, ενώ συνεχίζει επιτυχώς να ζει στη γήινη καθημερινότητα και να κινείται μεταξύ των δύο αυτών «κόσμων» δίχως να δυσανασχετεί.

Είναι αναγκαίο ο άνθρωπος να καταφέρει να συναντήσει ουσιαστικά τον εαυτό του σε αυτό το ταξίδι. Μπορεί αυτό να είναι ένας σταθμός στην εξέλιξή μας και μια ευκαιρία, μια αφορμή για να βαδίσουμε σε μια άλλη Πύλη ζωής.